

Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С.В. Руднєва»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
№ 91-ОД, від 11.09.2023

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію інклюзивного навчання

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію інклюзивного навчання у Комунальному закладі Сумської обласної «Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С. В. Руднева» (далі – Положення) регламентує організацію навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, а також формування у Комунальному закладі Сумської обласної «Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С. В. Руднева» (далі – Коледж) інтегрованого освітнього середовища шляхом впровадження комплексу заходів, що забезпечують повноцінне залучення таких здобувачів у освітній процес для здобуття ними фахової передвищої освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про соціальні послуги», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 р. №1321 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти», Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- інклюзія – процес, який полягає в позитивному ставленні до різноманітності здобувачів освіти в освітньому середовищі, сприйнятті індивідуальних особливостей розвитку особистості не як проблеми, а як можливостей для розвитку, або процес реального залучення здобувачів освіти з особливими потребами до освітнього процесу в Коледжі, або особлива система навчання, яка передбачає індивідуальний підхід до студентів усіх нозологій, відповідно до їх освітніх потреб;

- інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників;

- здобувач освіти з особливими освітніми потребами – особа з особливими освітніми потребами, яка здобуває освіту в закладі освіти і потребує додаткової, постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту;

- інклюзивна група – академічна група в Коледжі, де поряд із іншими здобувачами освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами;

- супровід – система заходів, що мають забезпечити рівний доступ до навчання, тобто усунення або мінімізація проблем у навчанні для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Супровід охоплює процеси підготовки до вступу, допомогу в дотриманні процедури вступу, подальшого навчання в Коледжі, а також передбачає підтримку зв'язків із випускниками та моніторинг їхнього працевлаштування. Забезпечення супроводу Здобувачів освіти з особливими освітніми потребами дозволяє їм

діяти на рівних з іншими здобувачами освіти, але без надання переваг.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про освіту».

1.4. Коледж надає освітні послуги здобувачам освіти на рівній основі, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, віросповідання, а також від інших обставин із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей освітньої діяльності всіх здобувачів освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувача освіти (за необхідності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

2. Організація освітнього процесу

Організація освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в Коледжі передбачає:

- створення інклюзивного освітнього середовища;
- застосування принципів універсального дизайну в освітньому процесі;
- приведення території Коледжу, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил. У разі коли наявні будівлі, споруди та приміщення Коледжу неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну;
- забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації навчального процесу;
- застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами методів і способів спілкування із залученням відповідних фахівців і педагогічних працівників.

3. Інклюзивні групи

3.1. Інклюзивна група створюється на підставі письмового звернення здобувача освіти з особливими освітніми потребами або одного з батьків (інших законних представників), а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб.

3.2. Утворення інклюзивної групи в Коледжі та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу директора.

3.3. Гранична кількість здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності здобувачів освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо.

4. Супровід інклюзивного навчання

4.1. Організацію інклюзивного навчання та забезпечення супроводу осіб з особливими освітніми потребами в Коледжі, за необхідності, забезпечує навчальна частина Коледжу.

4.2. Навчальна частина здійснює супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами на підставі цього Положення, Статуту Коледжу та Положення про організацію освітнього процесу в Комунальному закладі Сумської обласної ради «Путивльський педагогічний фаховий коледж імені С.В. Руднева».

4.3. До роботи зі здобувачами освіти з особливими освітніми потребами

можуть залучатися педагогічні працівники закладу, працівники адміністрації, інші працівники (за потреби).

4.4. Навчальна частина координує процес організації інклюзивного навчання та забезпечення супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Виконує такі завдання:

- розробляє індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання здобувачем, за потреби вносить до нього зміни;

- оцінює потреби здобувача освіти з особливими освітніми потребами у забезпеченні необхідними спеціальними засобами навчання та звертається із відповідним поданням до структурних підрозділів для вирішення цих питань;

- організовує підготовку (підвищення кваліфікації) педагогічних працівників Коледжу, соціального педагога, практичного психолога для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами;

- консультує і надає методичну допомогу педагогічним працівникам щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- провадить інформаційно-просвітницьку діяльність з формування толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- співпрацює зі структурними підрозділами Коледжу, закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

4.5. При організації освітнього процесу в інклюзивній групі слід враховувати психофізіологічні особливості та перешкоди у навчанні здобувачів освіти з особливими освітніми потребами різних нозологій, їхні потреби в компенсації сенсорних порушень, що заважають сприймати навчальний матеріал, соціально-психологічні чинники, що ускладнюють інтеграцію здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, потреби у фізичній реабілітації тощо.

4.6. Лекційні, практичні, семінарські та інші види занять в інклюзивній групі здійснюються з використанням спеціального обладнання, навчально-

методичних матеріалів у формі, що допоможе здобувачам у сприйнятті та засвоєнні навчальної інформації.

4.7. Процес оцінювання проводиться у формі, доступній здобувачам освіти з особливими освітніми потребами, при цьому результати оцінювання мають демонструвати їхній прогрес і досягнення в опануванні курсу.

4.8. Навчання осіб з особливими освітніми потребами може здійснюватися за індивідуальним навчальним планом. Він розробляється на основі навчального плану спеціальності з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (за наявності) і передбачає пристосування чи модифікацію освітнього процесу для створення максимально комфортних умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Індивідуальний навчальний план є спільним напрацюванням здобувача освіти з особливими освітніми потребами, викладача дисципліни та відповідальної особи навчальної частини і має на меті знайти найбільш ефективні та справедливі рішення існуючих викликів у навчанні та житті здобувача освіти. План підписується здобувачем освіти з особливими освітніми потребами та затверджується заступником директора з навчальної роботи.

4.9. Супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами у закладі освіти передбачає:

- навчально-організаційний супровід – допомогу учасникам освітнього процесу в його організації, написання та моніторинг виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами, організацію індивідуальних консультацій тощо;

- психолого-педагогічний супровід – системна діяльність, яка включає надання психологічної та педагогічної допомоги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу;

- соціальний супровід – заходи щодо створення умов для соціальної та соціально-побутової підтримки здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, у тому числі надання інформації та допомоги щодо входження в студентську спільноту Коледжу, отримання технічних засобів реабілітації, організації волонтерської допомоги для підтримки таких здобувачів освіти.

4.10. Супровід розпочинається з моменту звернення особи з особливими освітніми потребами до Коледжу й триває протягом навчання у закладі освіти.

4.11. З метою створення належних умов для забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу в Коледжі обладнані пандуси, ресурсні кімнати, приміщення для надання консультацій психологом, відпочинку, особистої гігієни, медичного обслуговування, зала для занять з лікувальної фізкультури тощо.

5. Прикінцеві положення

5.1. Коледж надає освітні послуги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного (регіонального) замовлення, інших не заборонених законодавством джерел.

5.2. Положення про організацію інклюзивного навчання у Коледжі затверджується педагогічною радою та вводиться в дію наказом директора Коледжу.

Практичний психолог

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Юлія Баранник'.

Юлія БАРАННІК